Preekoutline: Hebreeën 11:32-12:2 | Kees van Kralingen

Predikant: Kees van Kralingen
Schriftlezing: Hebreeën 11:32-12:2
Thema: Leven met het oog gericht op Jezus
Preek: https://refbapemmeloord.nl/preken/leven-met-het-oog-gericht-op-jezus/

Introductie

De centrale vraag

- Vraag die de preek aanstuurt: hoe kunnen wij staande blijven in ons geloof?
- Ontmoedigende factoren: problemen in de wereld, oorlogen, hongersnoden, nieuws dat bombardeert, twijfel of God wel bestaat en alles in Zijn hand heeft.
- Persoonlijke factoren: ziekte, kwetsbaarheid, eindigheid, dood, maar ook voorspoed die het gevoel geeft 'ik heb mijn geloof misschien niet nodig'.
- Conclusie: situaties kunnen totaal verschillend zijn, en kunnen zich zelfs in één leven afwisselen van het ene moment op het andere.

De situatie van de eerste lezers

- Ontvangers: mensen die tot geloof waren gekomen, meestal met een Joodse achtergrond; zij kenden het Oude Testament en Gods belofte en hadden Jezus als de Messias erkend.
- Druk: nog geen zware fysieke vervolging, maar wel onder druk gezet; Joden in het Romeinse Rijk waren geaccepteerd, waardoor de verleiding bestond om terug te gaan naar het Joodse geloof.
- Vraag van de lezers: 'Is dit alles wel de moeite waard?'
- Doel van de schrijver: deze mensen bemoedigen én ernstig aanspreken; het geloof opgeven is voor hem 'eigenlijk ondenkbaar, dat kan niet, dat mag niet'.

De twee hoofdargumenten van de hele Hebreeënbrief

- Argument 1: de Heere Jezus Christus is superieur aan alles en iedereen die God eerder heeft gebruikt: meer dan de engelen (Hebreeën 1), meer dan Abraham, meer dan Mozes, meer dan Jozua, meer dan Aäron de hogepriester.
- Hij is de vervulling van alles wat God gedaan heeft; Hij is de werkelijke Redder, Verlosser en Messias; door Hem is het nieuwe verbond gesloten.
- Argument 2: de mensen die door het geloof hebben geleefd in de geschiedenis getuigen juist van die belofte en wijzen heen naar de Heere Jezus Christus.
- Dit tweede argument is de inhoud van het gedeelte dat nu besproken wordt.

Driedeling van de preek

- Punt 1: wie waren die geloofsgetuigen en wat wordt er over hen gezegd? (Hebreeën 11:32-38)
- Punt 2: welke conclusie verbindt de schrijver aan hun getuigenis, en welke functie hebben zij voor ons? (Hebreeën 11:39-40)
- Punt 3: de toepassing: het oog gericht houden op Jezus (Hebreeën 12:1-2)

Punt 1: De geloofsgetuigen en hun ervaringen (Hebreeën 11:32-38)

De schrijver kan niet alles noemen

- 'Wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd ontbreekt mij...' (Hebreeën 11:32): de schrijver erkent dat hij eindeloos door kan gaan.
- Hij noemt vlug: Gideon, Barak, Simson, Jefta, David, Samuel en de profeten, als prikkel voor de gedachten van de lezers.
- Doel: de lezer zelf laten nadenken bij wie hij denkt, wie zijn 'helden' uit de Bijbel zijn; ook minder bekende gedeelten zijn uitermate belangrijk.

Een opmerkelijk gezelschap: mensen zoals jij en ik

- Gideon: had in het begin grote moeite om God te vertrouwen, wilde allerlei tekenen en signalen; niet direct wat je 'groot geloof' noemt.
- Barak: Debora had meer moed en zicht op wat er moest gebeuren; zij gebruikte hem als legeraanvoerder, terwijl hij zelf niet overliep van daadkracht.
- Simson: geweldige dingen gedaan voor Israël, maar ook veel slechte dingen; God bereikte Zijn doelen op een wonderlijke manier dwars door hem heen.
- Jefta: deed een belofte die misplaatst was; deed ook domme dingen, en toch werd hij door God gebruikt.
- Conclusie: dit zijn mensen zoals jij en ik, helemaal niet volmaakt; dat moet ons wat te zeggen hebben.

Negen voorbeelden van wat zij door het geloof deden (Hebreeën 11:33-35a)

- Koninkrijken overwonnen, gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen.
- Muilen van leeuwen toegesloten: doet denken aan David als jonge schaapherder (leeuw en beer gedood) en aan Daniël in de leeuwenkuil.
- Kracht van het vuur geblust: de vrienden van Daniël in de vurige oven in Babel.
- Aan het zwaard ontkomen, kracht ontvangen in zwakheid: denk aan Barak die als legeraanvoerder kracht ontving, niet in eigen kracht maar op kracht van God.
- Legers op de vlucht gejaagd: de richters, David, goede koningen, profeten als Elia en Elisa.
- Vrouwen kregen hun doden terug door opstanding: de weduwe in Zarfat (kind teruggegeven door Elia), de vrouw uit Sunem (door Elisa); ook Jezus' opwekking van de zoon van de weduwe te Naïn en van Lazarus.

De andere kant: lijden en vervolging (Hebreeën 11:35b-38)

- Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding zouden verkrijgen (Hebreeën 11:35b).
- Waarschijnlijk verwijst de schrijver hier naar de tijd van de Makkabeeën: Joden die op verschrikkelijke manier werden onderdrukt, gefolterd en gemarteld, maar niet hebben toegegeven.
- Verdere lijst: spot, geseling, boeien, gevangenis, steniging, in stukken gezaagd (mogelijk Jesaja), in verzoeking gebracht, met het zwaard gedood.
- Armoede, gebrek, verdrukking, mishandeling, ballingschap, op de vlucht; rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen.
- Jeremia: allerlei moeilijkheden, regelmatig gevangengezet, gevlucht, op trieste wijze geëindigd in Egypte. Zacharia: gestenigd. Stefanus (Handelingen): gestenigd.
- De lijst is eindeloos; dit is de realiteit van het leven van mensen die God wilden volgen.

Kanttekening: het welvaartsevangelie is een leugen

- Hedendaagse verkondiging die pretendeert dat christen-zijn alleen welvaart, voorspoed en genezing betekent, is een eenzijdig evangelie.
- De prediker noemt het expliciet: 'Het is een leugen. Het is een vals evangelie. Dat moeten we ook eerlijk onder ogen zien.'
- De Bijbel laat juist zien: hoogtepunten én grote dieptepunten, soms in één leven (denk aan David).
- Vergelijk ook Openbaring 13-14: twee beesten, één dat met grof geweld het kwaad uitvoert, één dat misleidt en de leugen propageert; beide spelen altijd een rol in de wereldgeschiedenis.

Wat hadden de eerste lezers zelf meegemaakt?

- Nog niet omgebracht of vermoord, maar wel: bestolen van bezittingen, spot meegemaakt (Hebreeën 10:32-34).
- Boodschap van de schrijver: 'Er overkomt jullie niks vreemds; met anderen is het nog erger geweest. Dit is de realiteit.'
- Al die mensen zijn in het geloof staande gebleven; jullie mogen hen als voorbeeld nemen.

De hoop van de geloofsgetuigen

- Zij verwachtten een betere opstanding, iets beters; het woord 'beter' keert regelmatig terug in de Hebreeënbrief.
- Job als voorbeeld: 'Ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan; en als zij na mijn huid dit doorknaagd hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen' (Job).
- Vraag aan de gemeente: wat is onze hoop? Wat is jouw hoop in het leven, met alle hoogtepunten en dieptepunten?

Punt 2: De conclusie over de geloofsgetuigen (Hebreeën 11:39-40)

De schijnbare discrepantie

- 'Deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen.' (Hebreeën 11:39)
- Zowel degenen die geweldige dingen deden als degenen die diep leden, hebben de vervulling van de belofte niet ontvangen.
- God heeft hen wel getroost, gered en geholpen, maar de uiteindelijke vervulling bleef uit.

De reden: God had met het oog op ons iets beters voorzien

- 'Daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.' (Hebreeën 11:40)
- De schrijver zegt dit tegen zijn lezers: Abraham, David, Gideon en al die anderen hebben de vervulling niet gekregen vanwege jullie; jullie moesten er nog komen om die vervulling mee te maken.
- Jezus zelf zegt over Abraham: 'Hij heeft mijn dag van verre gezien en is verheugd geweest', maar hij zag het van heel ver af, zo'n 1500 jaar daarvoor.
- Illustratie: een sportwedstrijd met verlenging die maar duurt en duurt, totdat eindelijk iemand scoort en het voorbij is → zo snakten ook deze gelovigen naar de ontknoping, maar die was voor hen nog niet gekomen.
- De gelovigen uit het Oude Testament wachtten als het ware op de nieuwtestamentische gelovigen; zonder hen zouden zij niet volmaakt zijn geworden.

Het voorrecht van de lezers en van ons

- De ontvangers van de brief hebben de vervulling van Gods belofte in Christus meegemaakt: de belofte aan Abraham dat God in zijn zaad alle volken van de aarde zou zegenen.
- Argument van de schrijver: als je dat voorrecht hebt gekregen, kun je je geloof toch niet opgeven; je moet vasthouden aan Gods plan.
- Dit alles voert naar de climax van de hele geschiedenis: de Heere Jezus Christus.

Punt 3: Het oog gericht houden op Jezus (Hebreeën 12:1-2)

De wedloop als beeld

- 'Laten ook wij, nu wij door zo'n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde die ons zo gemakkelijk verstrikt, en laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt.' (Hebreeën 12:1)
- De hele geschiedenis is als een wedloop, misschien wel een marathon, met een doel dat bereikt moet worden.
- Bij een hardloopwedstrijd leg je alles af wat je hindert: geen zwaar gewicht, geen zware kleding.
- Zo moet je ook alle zonden en alles wat je afhoudt van de Heere Jezus afleggen; je richt je uitsluitend op Hem.

Het oog gericht op Jezus: wie Hij is en wat Hij gedaan heeft

- 'Terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof.' (Hebreeën 12:2a)
- Hij is de inhoud van ons geloof, Hij leidt ons geloof, Hij voltooit ons geloof; ons geloof zelf als instrument is niet volmaakt, maar Hij heeft alles volbracht.
- 'Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht.' (Hebreeën 12:2b)
- Hij is de Zoon van God, maar heeft Zich vernederd, zelfs zo diep dat Hij de kruisdood gestorven is (vergelijk Paulus); Hij heeft een leven geleid van smaad, spot, hoon en geseling.
- Hij heeft dat gedaan om verzoening teweeg te brengen; Hij is het werkelijke offer; Hij heeft de zonden van de wereld op Zich genomen om ons met God te verzoenen.
- Waar Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en al die anderen niet volmaakt waren en niet de uiteindelijke redders bleken te zijn, is Hij de enige die werkelijk redt en behoudt.
- Hebreeën 7: 'Hij kan ook volkomen zaligmaken allen die door Hem tot God gaan', omdat Hij altijd leeft om voor hen te bidden (Hebreeën 7).
- 'En zit nu aan de rechterhand van de troon van God.' (Hebreeën 12:2c): Hij bidt daar ook voor ons (Hebreeën 7).

Toepassing voor wie nog niet gelooft

- Gericht aan jongeren en anderen die nog twijfelen of nog niet tot persoonlijk geloof zijn gekomen.
- De Heere Jezus heeft dit alles in veel ernstiger mate meegemaakt dan wij; Hij heeft dat gedaan voor jou.
- Hij nodigt je uit: kom tot Hem, richt je oog op Hem; Hij wil je Redder en Verlosser zijn.
- Hij wil het kwaad dat je gedaan hebt vergeven, je hart en leven vernieuwen, je werkelijk redden en je de zekerheid geven dat je altijd bij Hem mag zijn.
- Dit is de uitnodiging van het evangelie voor iedereen.

Toepassing voor wie de Heere Jezus al kent

- Houd het geloof vast; houd het oog gericht op Jezus, de Leidsman en Voleinder van ons geloof.
- Geen ongebreideld optimisme ('alles gaat vanzelf beter') en geen werelds pessimisme ('alles gaat de verkeerde kant op').
- Net als de geloofsgetuigen: van alles en al wat meegemaakt, maar dwars door alles heen weten dat Hij trouw is, Zijn beloften vervult, onze God is.
- Hij is in de hemel, aan de rechterhand van God, en bidt daar altijd voor ons (Hebreeën 7).

Het 'alreeds en het nog niet': de belofte die ook voor ons nog uitstaat

- De belofte van de betere opstanding staat ook voor ons nog uit: opstaan met een nieuw, verheerlijkt lichaam als Christus terugkomt.
- In die zin lijken ook wij op de gelovigen uit Hebreeën 11: de vervulling van die belofte hebben ook wij nog niet verkregen.
- Reden: er zijn nog mensen die toegevoegd moeten worden; de Heere Jezus bouwt Zijn gemeente en Zijn koninkrijk; zonder degenen in ons nageslacht die nog tot geloof zullen komen, zullen ook wij die volmaaktheid niet bereiken, en dat willen we ook niet.
- Wij leven in het 'alreeds en het nog niet': de vervulling van Gods belofte door de Heere Jezus Christus kennen we, maar de belofte van Zijn tweede komst staat nog uit.
- We mogen met vol vertrouwen daarnaar uitzien; daarom houden we het oog gericht op Jezus, de Leidsman en Voleinder van ons geloof.

Conclusie

- Slotoproep: 'Bemoedig elkaar met deze woorden, broeders en zusters.'
- De hele lijn: geloofsgetuigen uit het verleden (hoogtepunten én dieptepunten) wijzen heen naar de climax, de Heere Jezus Christus; in Hem is alles vervuld.
- Centrale oproep van de preek: richt het oog op Jezus, leg af wat hindert, loop met volharding de wedloop die voor ons ligt.

Discussievragen

1. Uit de preek: aan wie denk jij als je aan geloofsgetuigen uit de Bijbel denkt, en wat zegt die keuze over wat jou in het geloof aanspreekt?
2. Uit de preek: wat houdt jou werkelijk staande in je geloof, als je kijkt naar alles wat er in de wereld en in je eigen leven gebeurt?
3. Uit de preek: wat is jouw hoop in het leven, met alle hoogtepunten en dieptepunten die je meemaakt?
4. Suggestie: de prediker zegt dat het welvaartsevangelie een leugen is, omdat de Bijbel juist laat zien dat geloof ook gepaard gaat met lijden en tegenspoed. Herken je die verleiding om een 'makkelijker' evangelie te willen? Hoe ga je daarmee om?
5. Suggestie: de schrijver van de Hebreeënbrief zegt dat ook wij nog wachten op de vervulling van de belofte van de opstanding, en dat er nog mensen zijn die tot geloof moeten komen. Hoe beïnvloedt dat besef de manier waarop je naar je eigen omgeving kijkt?

Deze outline is automatisch gegenereerd op basis van de transcriptie van een Preek-opname en is bedoeld als persoonlijk studiehulpmiddel of gespreksaanzet, niet als officiële weergave van de preek. Wij kunnen niet garanderen dat de outline volledig, foutloos of theologisch representatief is.

Maak je eigen preekoutline op **preeksamenvatting.nl**

Een dienst van Betermetjan.nl